

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

OSAII

Miten toteutetaan pedagogista dokumentointia?

**Videoluento 3.
Lapsiryhmän toiminnan taso**

Tukimateriaalin rakenne

OSA I Johdanto pedagogiseen dokumentointiin

Videoluento 1: Johdanto, Kirsi Tarkka

OSA II Miten toteutan pedagogista dokumentointia?

Videoluento 2: Lapsen ja huoltajien taso, Kati Rintakorpi

Videoluento 3: Lapsiryhmän toiminnan taso, Kati Smeds

Videoluento 4: Henkilöstön taso, Sylvia Tast

OSA III Eettiset ja tietosuojakäytännöt

Videoluento 5: Tietosuojakäytänteistä -tulossa

Videoluento 6: Eettisiä näkökulmia, Kati Rintakorpi

OSA IV Pedagogisen dokumentoinnin hyvät käytännöt

Digitaalinen portfolio, Kati Smeds

Tuumaustauko, Kati Rintakorpi

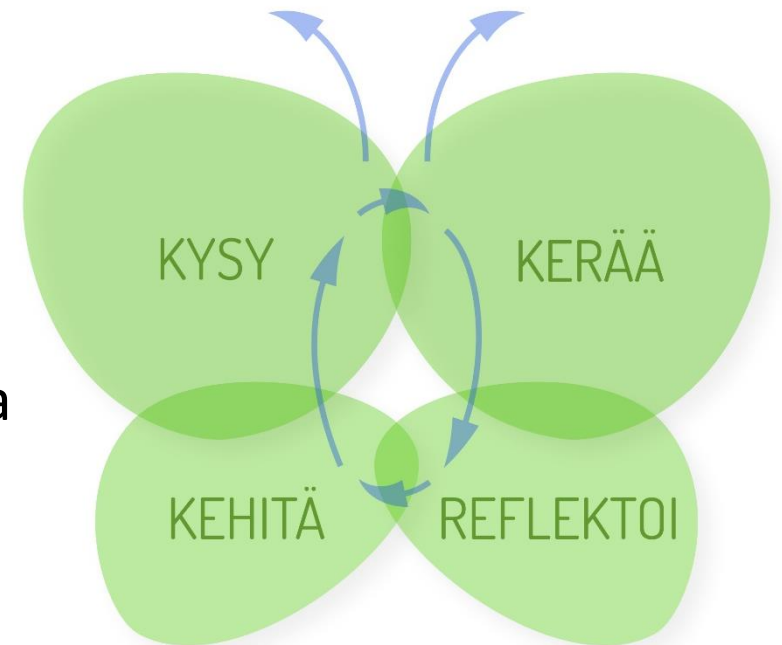
Pedagogisen dokumentoinnin vuosikello, Sylvia Tast

Sosiogrammi, Sylvia Tast

Pelastuspartio, Oph

Lapsiryhmä ja pedagogisen dokumentoinnin prosessi

- Pedagoginen dokumentointi mahdollistaa lapsilähtöisen toiminnan suunnittelun ja kehittämisen.
- Pedagogisen dokumentoinnin prosessin avulla lasten ajatukset, mielenkiinnon kohteet ja tarpeet tulevat näkyviksi.
- Suunnittelu ja kehittäminen tapahtuvat lasten tarpeista ja mielenkiinnon kohteista käsin ja **lasten kanssa dokumentaation varassa**.
- Pedagoginen dokumentointi on suunnitteluprosessin liima. Dokumenteilla on hyötyarvo vain, jos niiden avulla myös suunnitellaan ja kehitetään.

Pedagoginen dokumentointi tekee näkyväksi lapsiryhmän ilmiöitä

- Pedagoginen dokumentointi avaa silmät arjen käytännöille lapsen näkökulmasta.
- PD nostaa esille myös potentiaalisia projektiaiheita.
- Pedagoginen dokumentointi auttaa hahmottamaan esimerkiksi lasten vertaissuhteiden verkostoa.

Kysymykset suuntaavat dokumentointia

- Mikä on kysymisen arvoista?
- Kysyminen on sekä arvovalinta että organisoiva teko.
- Kysyminen ohjaa dokumentointia.
- Mitä te haluatte tietää?

Esimerkkinä: Mitä ilmiötä lähdemme lasten kanssa yhdessä tutkimaan? Mikä lapsia tällä hetkellä kiinnostaa? Minkä teeman kautta jäsenämme pedagogista toimintaamme?

Kun tavoite on selkeä, pohditaan miten asiasta voisi saada tietoa

- Millaisilla keinoilla voimme saada tietoa lapsiryhmäämme kiinnostavista ilmiöistä?
- Voisiko leikkitilanteiden videoinnista olla hyötyä?
- Mitä tietoa lapsihaastattelut voisivat tuottaa?
- Voisiko lapsia pyytää ottamaan valokuvia tärkeimmistä asioista?
- Mitä tietoa vanhemmat voisivat tuoda asiaan liittyen?

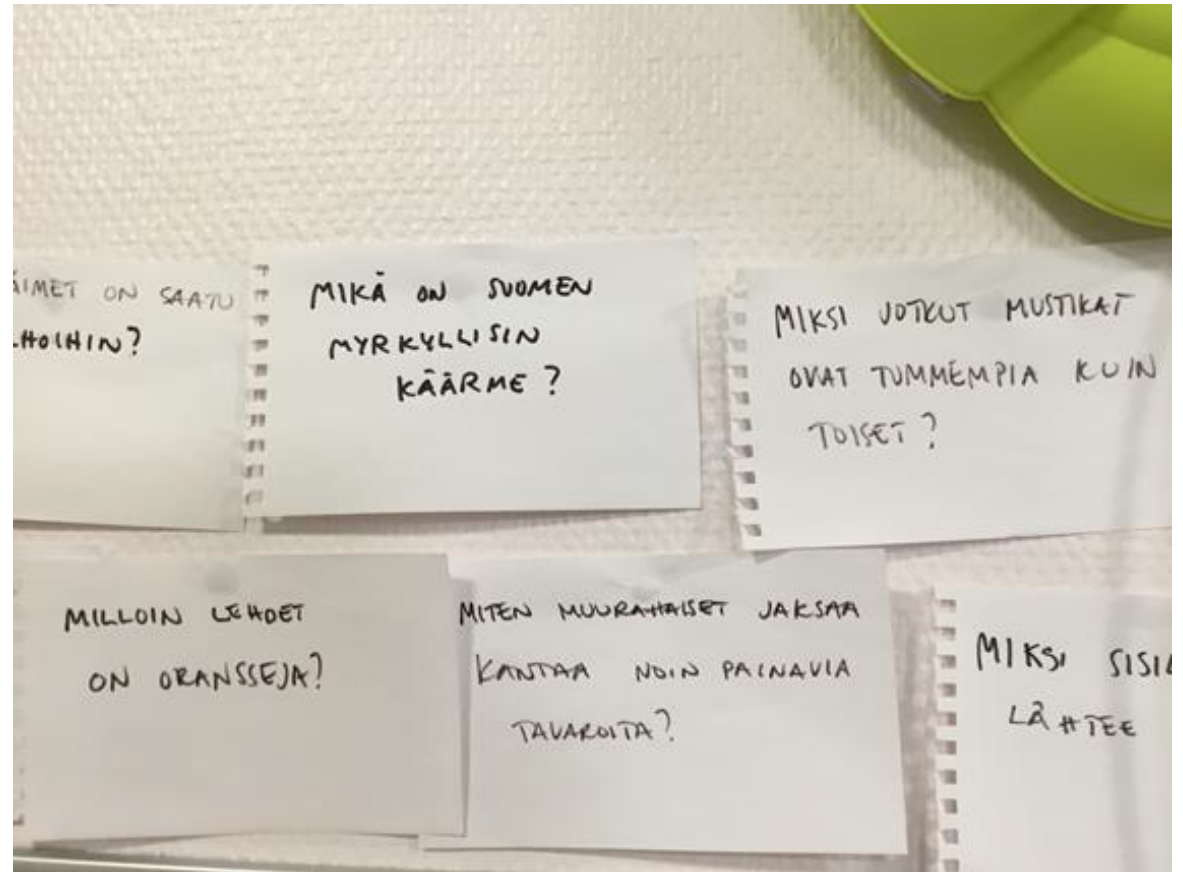
Tietoa voidaan tuottaa keräämällä dokumentteja esimerkiksi:

- Medialeikin keinoin videoimalla ja kuvaamalla, jolloin kuvausohje **”ota kolme kuvaa tai 6-10 sekunnin mittaista videoklippä”** rajaa tuottuvan aineiston määrää helpommin analysoitavaksi.
- Lapsihaastattelujen avulla
- Leikki- ja ohjaustilanteiden valokuvaamisella, videoinnilla ja havainnoinnilla vapaasti tai strukturoidusti.

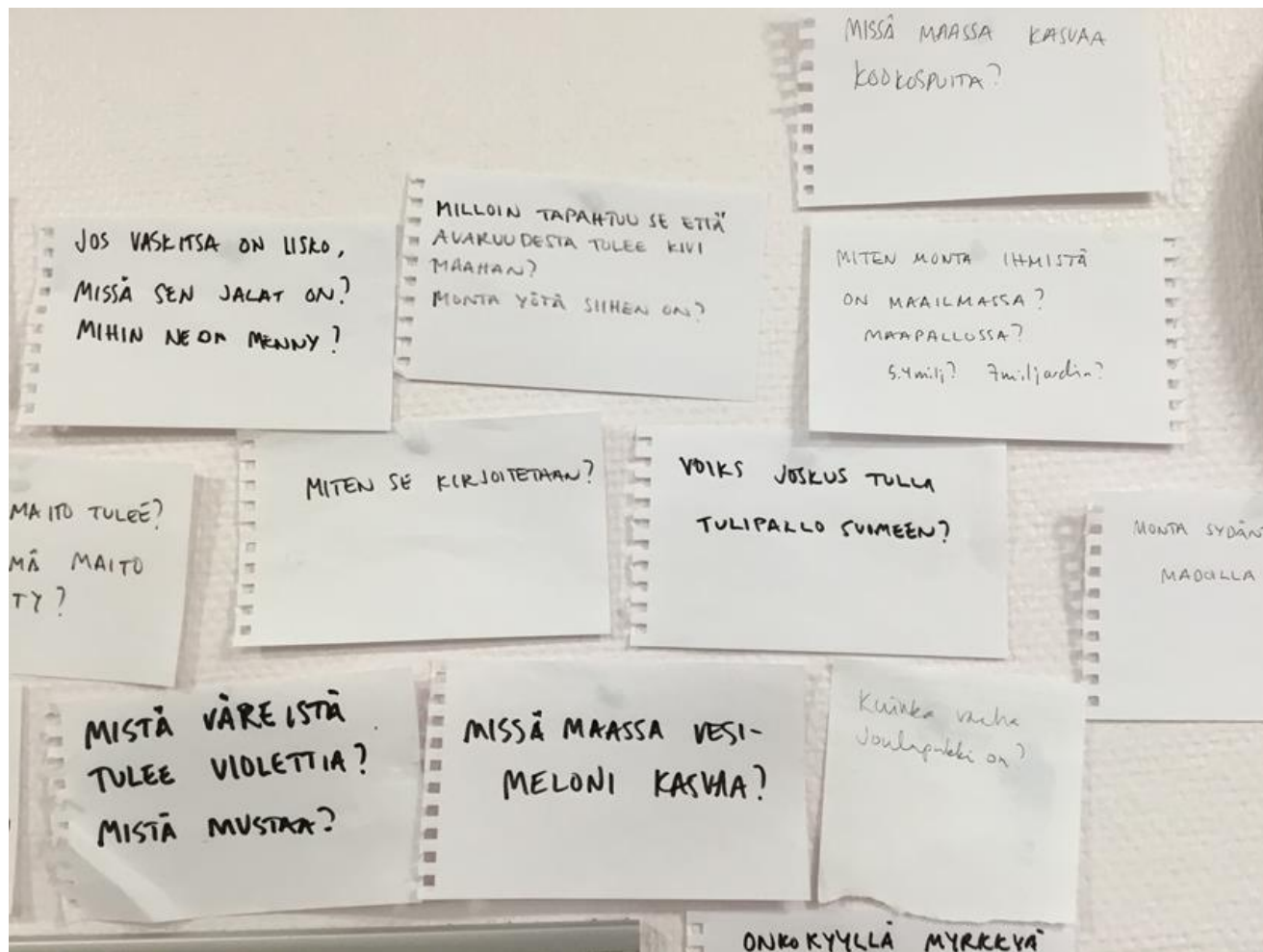
Tietoa voidaan kerätä myös:

- Piirroksin ja äänittein
- Saduttamalla ja kuvista kertomalla
- Pysähtymällä lasten kysymysten äärelle

Lasten kysymykset näkyviksi!

KERÄÄ

Dokumenttien äärelle on tärkeää pysähtyä

REFLEKTOI

- Reflektoi tiimin, lasten ja vanhempien kanssa
- Reflektoi lasten kanssa esimerkiksi lastenkokouksessa.

Sannan ryhmässä on oravateema

- Seuraavassa videoesimerkissä Sanna reflektoi lasten ja aikuisten ottamia valokuvia edellisen viikon oravajuttuihin liittyen. Sanna auttaa lapsia kertomaan ja muistelemaan itselleen tärkeitä asioita ja kokemuksia ja miettimään tulevaa viikkoa.

Reflektointi keskeinen osa tiimipalaverieita

REFLEKTOI

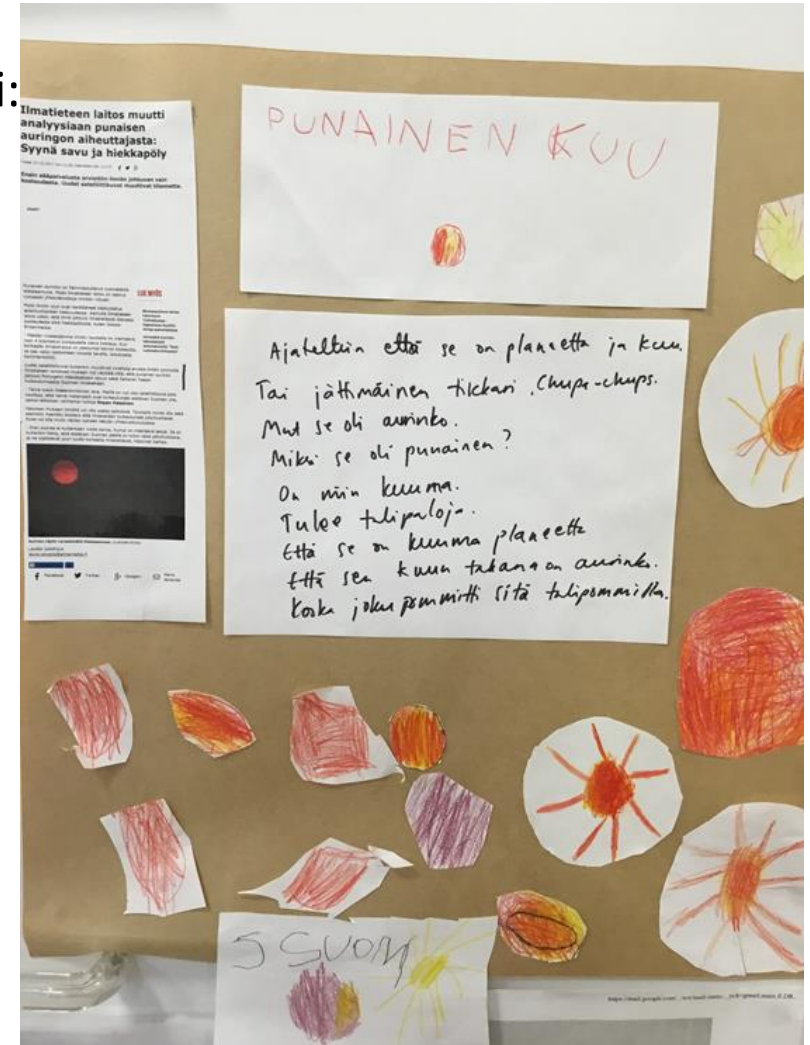
- Mitä voimme nähdä videoiduista leikkitilanteista? Mitä teemoja sieltä nousee? Yllätyksiä?
- Mistä lapset erityisesti nauttivat ja iloitsevat?
- Mitä lapset nostavat esiin omissa kuvissaan?
- Mitä lasten itsensä ottamista kuvista nousee esille, kun niitä tarkastellaan yhdessä lasten kanssa?
- Miten lapset itse sanottavat merkityksiä?
- Esimerkkivideo reflektoinnista tiimipalaverissa.

”Jos se ei näy, kun tulet sisään, sitä ei ole olemassa”

Ryhmän yhteiseen prosessiin (arjen tilanteet, vertaissuhteet, projekti/ilmiöoppiminen) liittyvä tieto voidaan jäsentää esimerkiksi:

- Käsitekartoiksi
- Projektiseinälle/näyttelyiksi
- Lasten töitä esiin laittamalla ja liittämällä siihen dokumentaatiota kuinka työ on syntynyt
- Projektikirjoiksi/e-kirjoiksi
- Jollain muulla tavalla

Kerättyjä dokumentteja reflektoidessa syntyy yhteistä tietoa ja ymmärrystä, jota käytetään toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen

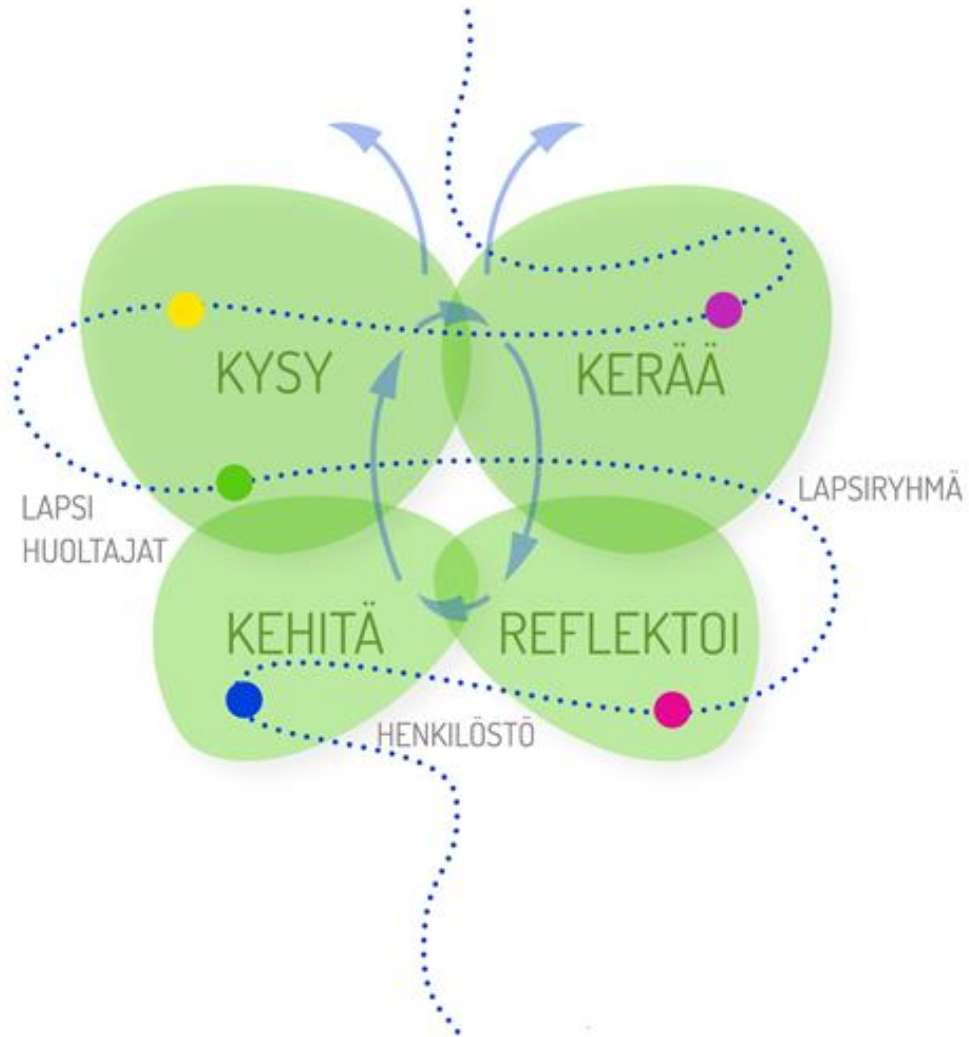
Dokumentoinnin, jäsentämisen ja analyysin jälkeen palaamme alkuperäisiin kysymyksen äärelle:

- Mitä saimme selville lapsia kiinnostavista teemoista?
- Miten suunnitella ja kehittää toimintaa tämän tiedon varassa?
- Mitä muutospaineita lisääntynyt ymmärrys tuottaa?
- Miten muutamme leikkiympäristöämme, tapaamme ohjata, päivärytmiämme?
- Mitä toimintoja lähdemme teeman mukaisesti suunnittelemaan yhdessä lasten kanssa?

KEHITÄ

PEDAGOGISEN DOKUMENTOINNIN PROSESSI

Prosessiin voi kuulua esimerkiksi:

- Lapsiryhmän tuumaustauko
- Lapsen oma tuumaustauko
- Vanhempainillat tms.
- Henkilöstön tuumaustauko
- Lapsen vasukeskustelu

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

